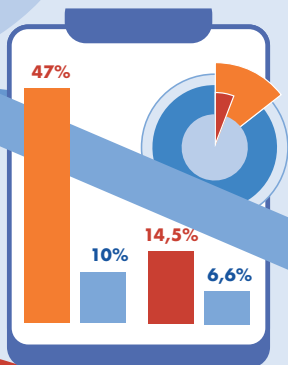

INVERSAREA DECLINULUI

**Cum pot fi implicați tinerii
salariați în sindicatele
din industrie**

TINERII: ȘOMAJ RIDICAT, NUMĂR SCĂZUT DE MEMBRI ÎN SINDICATE

Recrutarea și implicarea tinerilor salariați este o problemă existențială cu care se confruntă sindicatele din industrie în Europa. Cooptarea tinerilor salariați în sindicate este singura modalitate prin care putem asigura viabilitatea pe termen lung a organizațiilor noastre, combătând în același timp problemele cauzate de șomajul în rândul tinerilor, de sărăcie, de condițiile precare și de salariile mici.

La mai mult de zece ani de la criza financiară, șomajul în rândul tinerilor se încăpățânează să rămână la niveluri ridicate de 14,5% în întreaga Europă, în comparație cu o rată generală a șomajului de 6,6%. Țările care continuă să fie în fruntea clasamentului sunt aceleași țări care au suportat cele mai dure consecințe ale implicării troicii formate din Fondul Monetar Internațional (FMI), Banca Centrală Europeană (BCE) și Comisia Europeană (CE): Grecia (29,7%), Spania (29,3%), Italia (22,4%), România (22,2%).

Chiar și în cazul tinerilor care reușesc să-și găsească un loc de muncă, nesiguranța acestuia este la ordinea zilei: 47% dintre tineri sunt angajați cu contract temporar de muncă, în comparație cu 10% din populația generală angajată.

O întreagă generație de salariați a fost afectată de locuri de muncă de slabă calitate și prost plătite, ceea ce înseamnă venituri viitoare mai scăzute, pensii mai mici și nesiguranță financiară pe tot parcursul vieții. Această situație nu afectează negativ numai indivizii; și economiile naționale suferă, în special în Europa Centrală, de Sud și de Est. Țările cu cel mai scăzut număr de angajați care au terminat o facultate se confruntă și cu cele mai ridicate niveluri de emigrație, având ca rezultat un „exod al creierelor”.

Între timp, numărul membrilor în sindicate este în scădere pe termen lung. Există o posibilitate reală ca sindicatele, așa cum le știm noi, să dispară din multe țări europene în decursul următoarei generații. Procentul de tineri sindicaliști este încă, în medie, mai scăzut decât procentul membrilor cu vârsta peste 54 de ani. Nu sunt recrutați îndeajuns de mulți tineri care să-i înlocuiască pe membrii care se pensionează și care ies din sindicat. Vârsta medie a membrilor într-un sindicat a crescut în aproape toate țările europene. Dacă această tendință nu se inversează, multe sindicate vor dispărea pur și simplu.

MEMBRI TINERI DIN INDUSTRIALL EUROPE ÎNTEPRIND ACȚIUNI PENTRU A REDRESA DECLINUL

Acțiunile Grupului de lucru pentru tineret din cadrul federației industriAll Europe s-au concentrat pe cooptarea tinerilor salariați în sindicate. În mai 2022, Grupul de lucru a reușit să asigure adoptarea **Planului de acțiune pentru tineret** de către Comitetul executiv al industriAll Europe. Prin acest plan, industriAll Europe și organizațiile sale afiliate se angajează să întreprindă acțiuni concrete care să crească implicarea tinerilor salariați în mișcarea sindicală. De atunci, Grupul de lucru pentru tineret a lucrat la elaborarea și implementarea unor planuri naționale de acțiune.

În paralel cu această intensificare a acțiunilor la nivel național, industriAll Europe a efectuat un studiu amplu menit să arate: nivelul de implicare al tinerilor în cadrul organizațiilor sale afiliate, precum și acțiunile pe care acestea le întreprind pentru cooptarea tinerilor și, cel mai important, măsurile cele mai eficiente în creșterea numărului de membri tineri și a implicării acestora în sindicate. Studiul oferă o bază solidă de informații, astfel încât sindicatele să poată întreprinde acțiuni care să asigure implicarea membrilor lor tineri în cadrul organizațiilor. Aceasta este o condiție prealabilă pentru recrutarea mai multor tineri salariați, care trebuie să vadă că sindicatele îi iau în serios și le ascultă problemele, înainte să decidă să li se alăture. Studiile arată că este puțin probabil ca salariații să mai intre într-un sindicat, dacă nu au făcut acest lucru până la vârsta de 35 de ani. Tocmai de aceea, tinerii salariați trebuie să fie implicați în mod activ în acțiunile sindicale, astfel încât ei și colegii lor să vadă care sunt avantajele de a deveni membri. Odată ce aceste avantaje le sunt clare, este mult mai probabil ca ei să rămână membri de sindicat pe toată durata vieții. În caz contrar, mișcarea sindicală ar putea pierde o întreagă generație și, împreună cu ea, și șansa reală de a face față provocărilor din următoarele decenii.

CONSTATĂRI: O REALITATE DURĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PARTICIPAREA TINERILOR ÎN SINDICATELE DIN INDUSTRIE DIN EUROPA

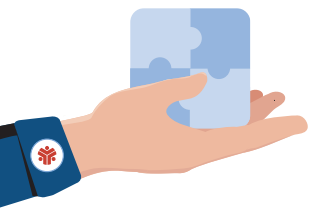
Raportul complet¹ întocmit de industriAll Europe, din care vom prezenta mai jos doar un rezumat, a analizat îndeaproape provocările reprezentate de organizarea și atragerea tinerilor în sindicate, precum și modul în care aceștia sunt implicați în acțiunile sindicale, odată deveniți membri. Scopul urmărit a fost să se identifice dacă puterea unei structuri de tineret din cadrul unui sindicat, dar și influența sa asupra procesului de luare a deciziilor, se reflectă mai departe într-o mai mare participare activă în rândul tinerilor, în activitățile de organizare și în recrutarea de noi membri tineri. Autorul a efectuat un sondaj în rândul membrilor Grupului de lucru pentru tineret și ai Comitetului executiv din cadrul industriAll Europe, ca să obțină informații detaliate despre structurile de tineret din cadrul organizațiilor sale afiliate, dar și despre strategiile privind organizarea tinerilor salariați. Principalele constatări arată diferențe majore legate de modul în care sindicatele din industrie fac față provocării de a implica tinerii salariați. Cu toate acestea, au fost evidențiate și câteva lecții clare cu privire la ce funcționează – și ce nu – atunci când vine vorba de atragerea tinerilor, dar și de păstrarea lor ca membri în sindicate.

- 1. Tinerii reprezintă numai 15,3% dintre membrii sindicatelor.** În aproximativ o treime dintre sindicate acest procent este în creștere, într-o altă treime este în scădere, iar în cea din urmă treime rămâne stabil. Cu toate acestea, procentul membrilor tineri este mai mic decât procentul membrilor cu vârsta de peste 54 de ani în aproape toate organizațiile sindicale.
- 2. Cotizațiile reduse sau aderarea gratuită pentru tinerii salariați reprezintă un instrument eficace, dar această abordare nu va inversa declinul peste noapte.** Sondajul nu a identificat un procent mai ridicat de membri tineri în sindicatele care permit cotizații reduse; cu toate acestea, s-a constatat o mai mare stabilitate în rân-

¹ Reprezentarea și recrutarea tinerilor salariați în cadrul sindicatelor. Un raport bazat pe opiniile membrilor Grupului de lucru pentru tineret și ai Comitetului executiv din cadrul industriAll Europe. Autor: Kurt Vandaele, cercetător principal în cadrul Institutului European al Sindicatelor (ETUI), Bruxelles.

dul membrilor tineri. Acest lucru arată că, dacă sunt oferite cotizații preferențiale pentru tinerii salariați, aceștia ar putea fi încurajați să rămână membri mai mult timp. Există dovezi solide cu privire la faptul că, dacă un tânăr se alătură unui sindicat devreme, este foarte probabil să rămână membru pe toată durata carierei sale. Prin urmare, oricare ar fi costurile suportate de reducerea cotizațiilor pentru tinerii salariați, acestea trebuie analizate în lumina avantajelor financiare și industriale reprezentate de păstrarea lor ca membri pe toată durata vieții lor active.

- 3. Structurile formale de tineret sunt esențiale, fiind cele mai eficiente atunci când dispun de resurse financiare și de personal specializat.** O mare parte dintre sindicatele incluse în sondaj au o structură formală de tineret. Acele structuri cu o capacitate redusă în ceea ce privește personalul și susținerea financiară au fost identificate ca fiind cel mai puțin eficiente. Structurile cu mai multe resurse au fost considerate ca fiind cel mai eficiente. Respondenților li s-a cerut să descrie tipul structurilor de tineret din cadrul sindicatului lor și să le evalueze eficiența. Comitetele de tineret de la nivel național și rețelele formale sunt cele mai frecvent menționate, dar acestea sunt considerate ca fiind doar parțial eficiente. Pe de altă parte, un departament separat pentru tineret, cu unul sau mai mulți angajați cu normă întreagă, specializați pe tematică a fost considerat cel mai eficient tip de structură.
- 4. Nu este de ajuns să existe structuri de tineret; ele trebuie să și aibă un cuvânt de spus în cadrul deciziilor luate de sindicat.** Sondajul a constatat că structurile de tineret pot influența în general procesul decizional al sindicatelor în ceea ce privește problemele cu care tinerii se confruntă zilnic. Cu toate acestea, respondenții nu sunt deloc convingși că structurile de tineret pot să influențeze procesul decizional general și cu atât mai puțin să contribuie la orientarea strategică a sindicatului sau să fie implicați în negocierile colective sau în dialogul social. În cazurile în care structurile de tineret au o bază solidă (adică dispun de resurse financiare și de personal specializat), acestea au și cea mai mare influență asupra procesului decizional din cadrul sindicatului. Excluderea părerilor salariaților mai tineri în discuțiile strategice și decizionale, duce la riscul ca problemele specifice cu care se confruntă aceștia să fie trecute cu vederea. Iar dacă aceste probleme nu sunt abordate de sindicat, există riscul ca tinerii să perceapă sindicatul ca pe o organizație nefolositoare și, prin urmare, să nu i se

alături. De aceea, este absolut vital ca reprezentanții membrilor tineri să fie implicați în toate aspectele procesului decizional al sindicatelor.

- 5. Implicarea membrilor tineri la toate nivelurile înseamnă să li se ofere un loc la masa celor mai importante decizii.** 37% dintre respondenți au raportat că tinerii salariați nu au o voce în conducerea sindicatelor, în timp ce 29% au spus că există o formă de reprezentare, dar fără drept de vot și/sau de a lua cuvântul. Mai puțin de jumătate (39%) dintre respondenți au spus că tinerii au locuri rezervate, însoțite de dreptul de vot în cadrul conducerii. Sindicale care oferă drept de vot reprezentanților tineri și care au structuri de tineret cu capacitate internă moderată sau ridicată au cea mai mare influență asupra procesului decizional la nivel sindical.
- 6. Structurile de tineret cu capacitate mai mare sunt mai active în instruirea tinerilor membri și în promovarea sindicatelor în rândul non-membrilor.** Sondajul a identificat o corespondență între resursele alocate structurilor de tineret și puterea lor de reprezentare în comitetele executive, pe de o parte, și frecvența activităților de formare internă și de organizare de acțiuni externe, pe de altă parte. Atunci când membrilor tineri li se oferă resursele și spațiul necesar ca să discute cu alți tineri salariați despre problemele care îi afectează la locul de muncă, acest lucru are ca rezultat organizarea unui număr mai mare de acțiuni sindicale orientate spre tinerii salariați. În plus, atunci când structurile de tineret au un cuvânt de spus în procesul decizional, sentimentul că tinerii membri sunt luați în serios se traduce într-o participare mai activă a acestora în acțiunile sindicale.
- 7. Structurile de tineret puternice și care dispun de resurse sunt fundamentale pentru organizarea și recrutarea tinerilor salariați.** Sindicatele cunosc foarte bine provocările cu care se confruntă și întreprind acțiuni care să contracareze problema: majoritatea sindicatelor au strategii dedicate creșterii numărului de membri, iar 90% dintre ele au demarat campanii pentru recrutarea de tineri membri în ultimii cinci ani. Cea mai importantă constatare a acestui sondaj este puternica asociere dintre o structură de tineret care dispune de resurse și organizarea de campanii pentru recrutarea de membri tineri. Aceasta arată că, dacă tinerii sunt ascultați în cadrul sindicatului și dacă li se oferă resurse ca să organizeze activități sindicale, rezultatele se văd: o mai mare participare activă și un număr mai mare de membri.

RECOMANDĂRI – CUM OBȚINEM O SCHIMBARE?

Constatările sondajului au condus la stabilirea unui set clar de recomandări. Acestea reflectă recomandările propuse de Grupul de lucru pentru tineret din cadrul industriAll Europe și adoptate de Comitetul executiv.

- 1. Sindicatele ar trebui să ofere cotizații reduse sau aderare gratuită pentru tinerii salariați,** dar această măsură trebuie să fie corelată și cu un plan prin care tinerii membri să fie implicați în mișcarea sindicală și să devină participanți activi.
- 2. Structurile de tineret sunt necesare dacă se dorește implicarea tinerilor salariați, dar ele trebuie să dispună de resurse corespunzătoare ca să fie eficiente.** Cele mai de succes structuri de tineret sunt cele care dispun de personal propriu, cu normă întreagă, de propriile resurse financiare și chiar de un departament pentru tineret separat.
- 3. Membrii tineri trebuie să aibă locuri rezervate, cu drepturi depline de vot, în structurile decizionale, inclusiv în comitetele executive.** În calitate de sindicaliști, știm foarte bine că, dacă nu ești prezent și nu ai drept de vot, atunci nimeni nu te va asculta. În cazul în care preocupările tinerilor salariați nu sunt auzite la toate nivelurile sindicatului, atunci ele vor fi trecute cu vederea, iar sindicatele nu îi vor mai atrage pe tineri.
- 4. Membriilor tineri trebuie să li se ofere timp și resurse ca să instruiască alți tineri și să-i transforme în noi participanți activi.** Tinerii care intră în sindicat trebuie să fie văzuți ca viitoarea generație a mișcării sindicale, care să contribuie cu propria lor experiență, și nu doar ca simpli învățăcei care să fie inițiați în „modul nostru de a face lucrurile”. Ei trebuie să fie ascultați, susținuți și trebuie să li se ofere resursele necesare pentru organizarea de campanii și crearea de materiale care să atragă alți tineri salariați.
- 5. Toate sindicatele trebuie să aibă strategii pentru recrutarea de membri tineri și pentru implicarea lor deplină în activitățile sindicale.** Aceste strategii ar trebui să fie dezvoltate chiar de tineri și să primească susținerea necesară din partea întregului sindicat. Recrutarea de membri tineri trebuie să reprezinte o prioritate pentru sindicate, pentru că este deja evident că însăși existența lor este strâns legată de acest lucru.

